

ניסוי פיתוס בתחליפי חלב בעלי תכולת חלבון שונה

בניסוי פיתוס עד גיל של 70 יום ("בשר-חלב") עם 38 עגלים מהגזע השווייצרי-חום חולקו הוול-דית ל-3 קבוצות. מהלידה עד גיל 35 יום (משקל גוף מ-60 ק"ג עד 100 ק"ג) ניזונו כל 3 הקבוצות במשקה מתחליף חלב, אשר הכיל 24% חלבון כללי ו-15% שומן. מהגיל של 36 יום עד 70 יום (משקל גוף מ-100 ק"ג עד 150) ניזונו 3 הקבוצות לפי שיטה דלהלן: קבוצה א' המשיכה לקבל את התחליף בהרכבו הנ"ל; קבוצה ב' קיבלה תחליף-חלב עם 20% חלבון וקבוצה ג' — בתחליף שהכיל 16% חלבון כללי.

צימצום מתכונת החלבון בתחליפי החלב נעשה על ידי החלפת אבקת חלב רזה באבקת מי-גבינה מתוקים. חלקה של אבקת מי-הגבינה בתחליף של קבוצה א' היה 6%, בתחליף של קבוצה ב' — 29% ובתחליף החלב של קבוצת ג' — 46%.

בתקופת הפיתוס מגיל יום עד 35, כשכל העגלים ניזונו באותו תחליף, לא נתגלו הפרשים

▲ בארה"ב הולכים ומתרבים בוקרים שעוסקים בגידול עגלות בלבד (ללא פרות לייצור חלב). יש שקונים את העגלות ומוכרים אותן כמבכירות הרות, ויש שמקבלים עגלות ל"פנסיון" לאחר גיל הגמילה ומחזירים אותן לבעליהן בסמוך להמלטה. במקרים אלה משלם בעל העגלה כ-12 דולר לחודש בעד החזקתה בפנסיון. רובם של מגדלי עגלות מסוג זה היו קודם לכן בעלי עדרי חלב, אולם מטעמים שונים, ובעיקר מחמת קשיים בהשגת כוחות-עבודה מתאימים לחליבה, חיסלו את עדרי פרות-החלב. ישנם כבר מגדלי-עגלות מסוג זה שמטפלים ב-2500-3000 עגלות מגילים שונים בבתי-אחת ולעומתם ישנם גם כאלה שמסתפקים ב-100-200 ראש. מחירי העגלות, הנמכרות על הרוב בגיל של 24-26 חודשים נעים בין 450 ל-300 דולר.

"ייבוש" וחימום הרך הנולד על ידי האם — זהו הטיפול היעיל והבריא ביותר!
צולם במשק הזורע

כל-שהם בתוספת המשקל. בתוצאות הפיטום בשלב שבין 35 ל-70 יום ובסיכום הפיטום מלידה עד גיל 70 יום נתקבלו תוצאות, המפורטות בטבלה הבאה.

פרטים		קבוצה א' — 13 עגלים		קבוצה ב' — 12 עגלים		קבוצה ג' — 13 עגלים	
		70—1 יום	70—35 יום	70—1 יום	70—35 יום	70—1 יום	70—35 יום
תוספת יומית, גרמים		1570	1333	1581	1330	1386	1235
		± 134	± 82	± 159	± 105	± 99	± 56
צריכת ס"ה מזון ק"ג		80.6	123.7	81.6	124.8	80.3	123.5
		± 2.9	± 3.8	± 1.1	± 1.4	± 3.1	± 3.1
ק"ג מזון/לק"ג תוספת משקל		1.47	1.33	1.49	1.35	1.66	1.45
		± 0.11	± 0.07	± 0.16	± 0.11	± 0.09	± 0.05

בשיטות והערכת טיב העגלים בחייהם ולאחר שחיטתם לא נתגלו הבדלים של ממש; כן לא נמצאו הפרשים בשיעורי תפוקת הבשר.

כלל ההוצאות למזון הפיטום פחתו בשיעור ניכר בעקב החלפת אבקת החלב רוזה באבקת מי-גבינה בתחליפים השונים, אף שמחיר 100 ק"ג של אבקת מי-גבינה היה רק ב-30 מארק זול מזה של אבקת חלב רוזה.

בחישוב הוצאות המזון לכל ק"ג תוספת משקל, כשהפרש המחיר בין 100 ק"ג אבקת מי-גבינה לבין 100 ק"ג אבקת חלב רוזה הוא 60 מארק (זהו בדרך כלל ההפרש הרגיל בשוק) איז החיסכון בהוצאות הפיטום שבין בקבוצה א' לקבוצות ב' וג' היה בולט ביותר.

תומצת מחוברת דצמבר 1969
Zeitschrift für Tierphysiologie
ע"י י. ע.

זוהי הפרה, "קוקי" בחברת 4 הילדים של החוואי יוזאל שבארה"ב. היא כיום בת 18½ שנה, וייתכן שהיא הישישה ביותר בין פרות גארנסי שבמדינת נאבראסקה. "קוקי" זכתה בתוארי "אלופה" בתצוגות שונות; היא גודלה ע"י אשת החוואי, בהיותה חברה במועדון 4-H (מועדון נוער חקלאי בארה"ב) והובאה כ"נדונייה" למשקו של יוזאל, כשנישאה לו. "קוקי" ועוד עגלה שימשו אמהות-יסוד לעדר גארנסי משובח במשק הנ"ל. לפני כ-3 שנים חוסל עדר החלב והוחל בגידול בקר לבשר, אולם "קוקי" נשארה בחווה מתוך יחס סאנטימאלי מיוחד אליה. היא המליטה עד עתה 12 פעמים, אבל בשנים האחרונות, אין חולכים אותה כלל. היא משמשת "פרת-שעשועים" לילדי החוואי. אין מתכוונים למכור אותה כל עיקר ויחזיקוה במשק עד למותה הטבעי.

